

દ્વૈતવાદ - માધવાચાર્ય	સાખ્યદર્શન - કપીલમુની
અશ્વૈતવાદ - શકરાચાર્ય	યોગદર્શન - પાતંજલી
વિશિષ્ટ દ્વૈતવાદ - રામાનુજાચાર્ય	ઉત્તરમીમાંસા - બાદરાયણ
ત્રૈતાદ્વૈતવાદ - નિજ્જડાચાર્ય	પૂર્વમીમાંસા - જેમ્બોનીય
શુદ્ધદ્વૈતવાદ - વલ્લભાચાર્ય	વૈશેષિક - ડડાઈ
	જ્યાય - ગોતમ

દ્વૈતવાદ - માધવાચાર્ય	સાંખ્ય - કપીલ
ત્રૈતાદ્વૈતવાદ - નિજ્જડાચાર્ય	યોગ - પાતંજલી
દ્વૈતવાદ - શકરાચાર્ય	જ્યાય - ગોતમ
વિશિષ્ટ દ્વૈતવાદ - રામાનુજાચાર્ય	વૈશેષિક - ડડાઈ
શુદ્ધ દ્વૈતવાદ - વલ્લભાચાર્ય	ઉત્તર મીમાંસા - બાદરાયણ
	પૂર્વ મીમાંસા - જેમ્બોનીય

અરુણાચલ પ્રદેશ

મીઝોરમ

અરુણાચલ પ્રદેશ

નાગાલેન્ડ

મણીપૂર

મેઘાલય

મણીપૂર

સિક્કીમ

નાગાલેન્ડ

અસમ

અસમ

મણીપૂર

વૈદિક કાળ C.E. સ. પૂર્વે 1300

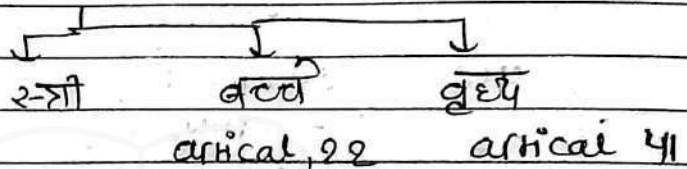
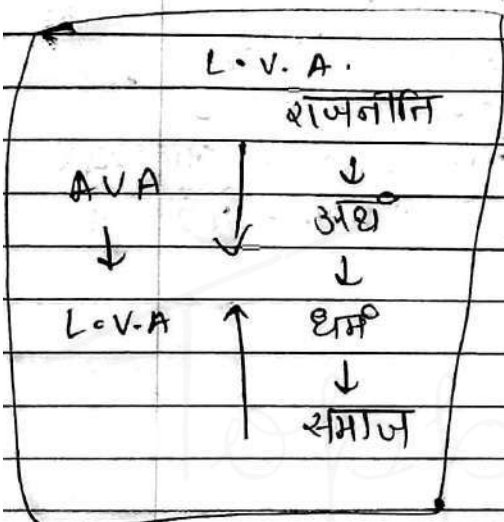
ઉત્તર વેદિક કાળ C.E. સ. પૂર્વે 1000 થી 500)

L.V.A. Clature Vedic Age]

ભૌતિક

સમાજ → રાજનીતિ → અર્થ, ધર્મ

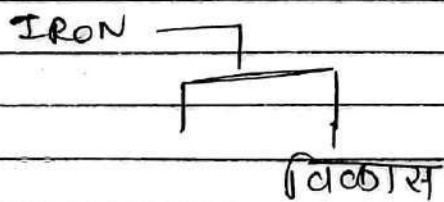
સમાજ

પૂજાપતિ ની જ પુત્રી
સભા, સમિતિ

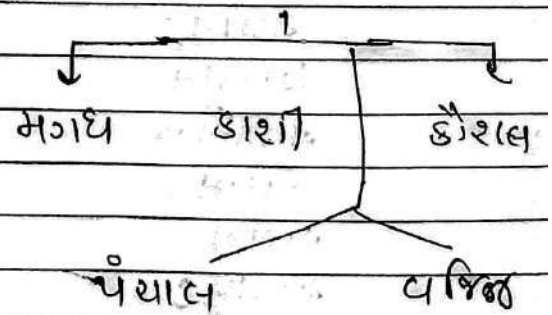
કૃષિ

અર્થવ્યવસ્થા → નાના નાના
નગર નગર

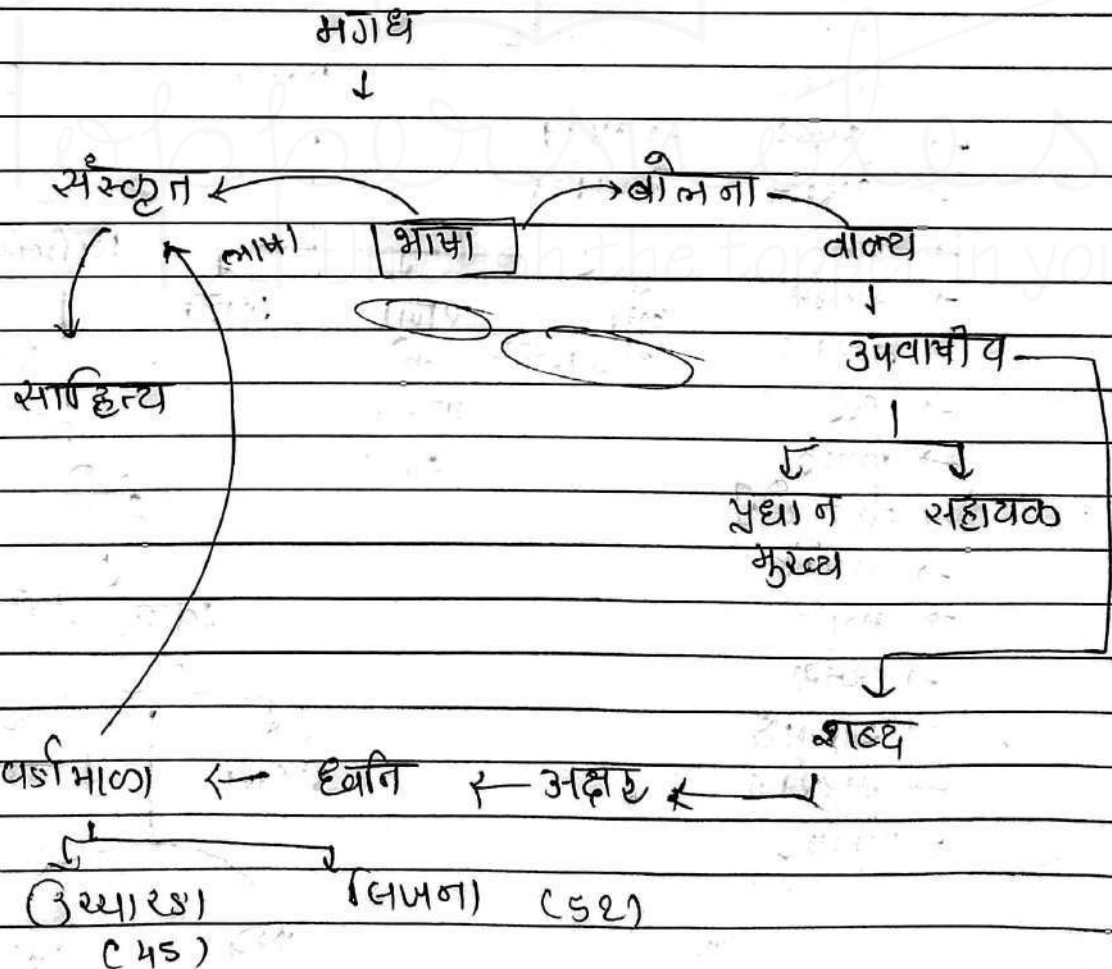
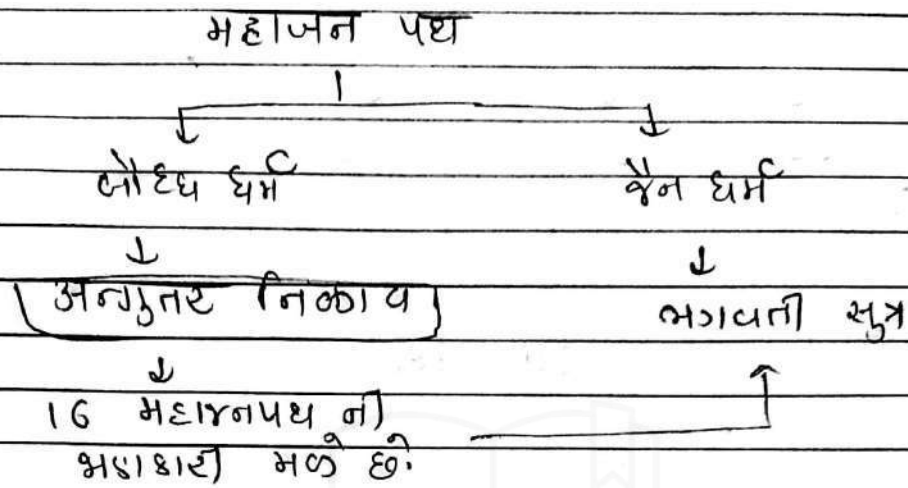
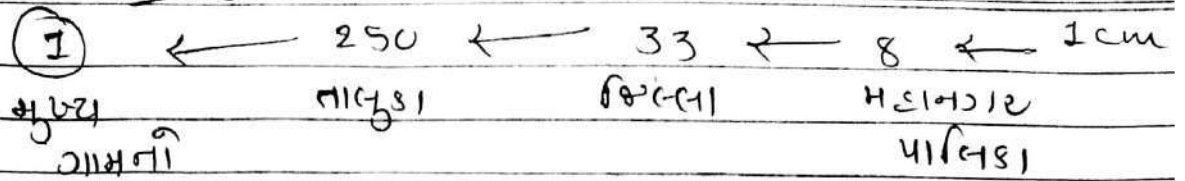

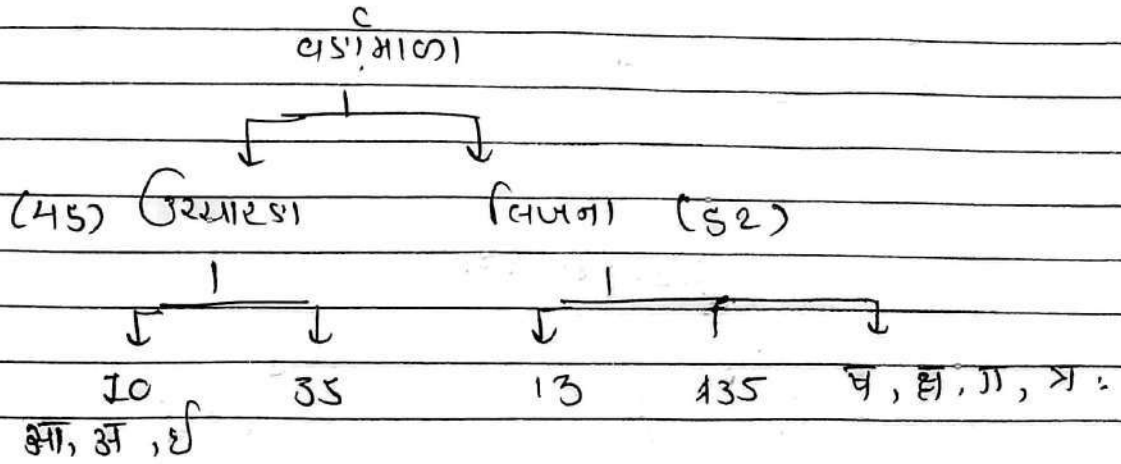
રાતપથ વૃદ્ધિ

→ 3 વસ્તુ

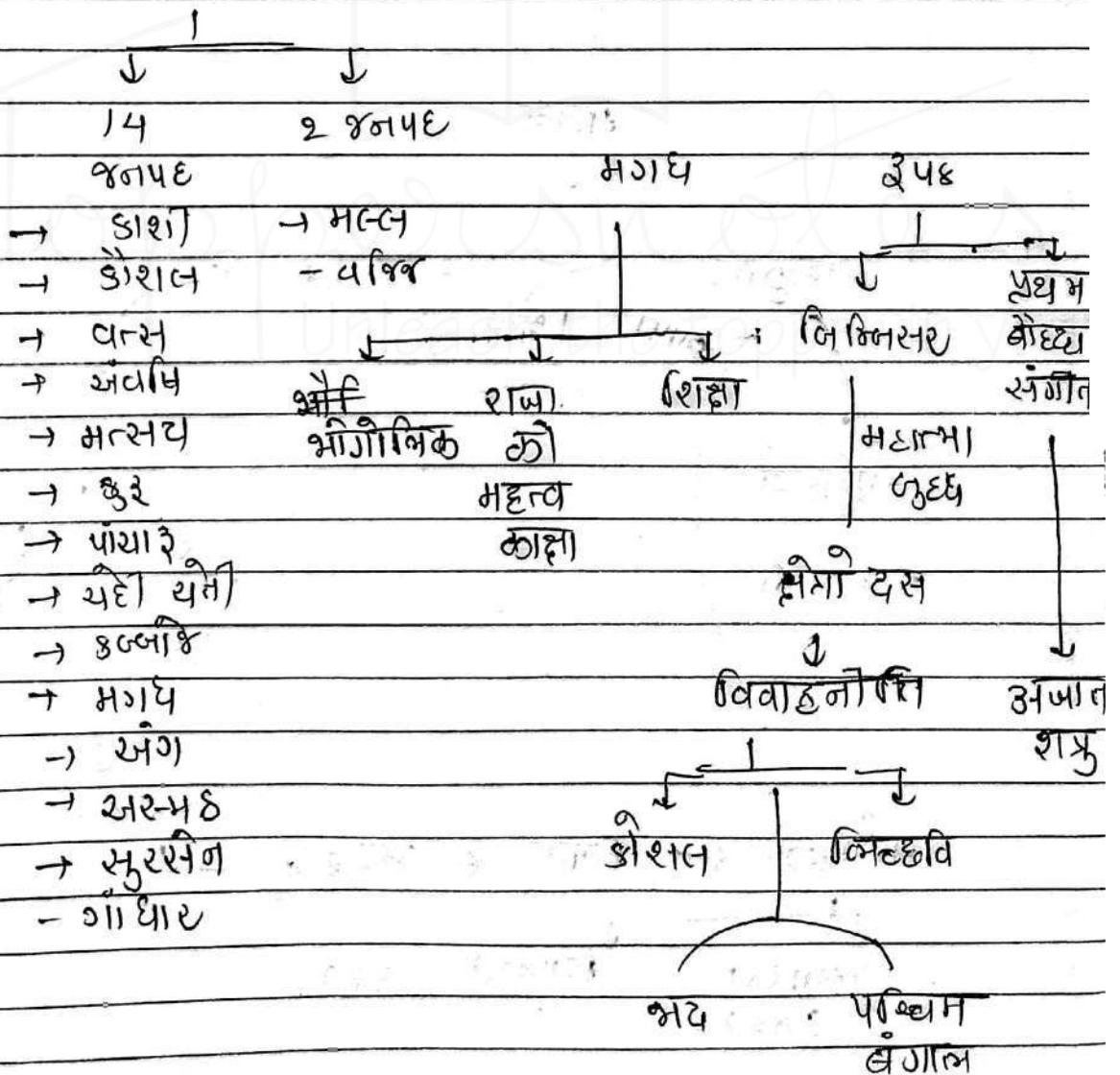
ગામ → નગર → રાજ્ય → મહાજન → મહાજન પથ → રાજ્ય → સામ્રાજ્ય

રૂપક વંશ

16 મહાજનપદ

अज्ञात शत्रु

प्रशान्तजीहत (माभा)

कौशल
(डाशा)

वज्रि

त्वत्सकार → कुरानितकी विजय.

धनानंद

ना दरबार मांथी

दाणवीय

वंगाल

लक्ष्मीना

विष्णुगुप्त

डोहिल्य

होकराया

गैम रमता एता.

राजकीकर्म म चराचरना
नियम

दाणवीय

खरोद लमह

जाणक जेडु एतु

शोरक केन

त्याची जाणकन

लक्ष्मीना लंघ

जया व मवोपोपु

आपोने सैनिक

मनाच्या अने ती

(चंद्रगुप्त मौर्य

एता.)

न्याय

दिये गई अपराध

घंड के अनुरूप

था।

मंडने सधरा बांधा

प्रमाण दीधु

→ प्रशासक के

गुण

सही के गमत

उचित

अनुचित

निहायहाना

तर्क

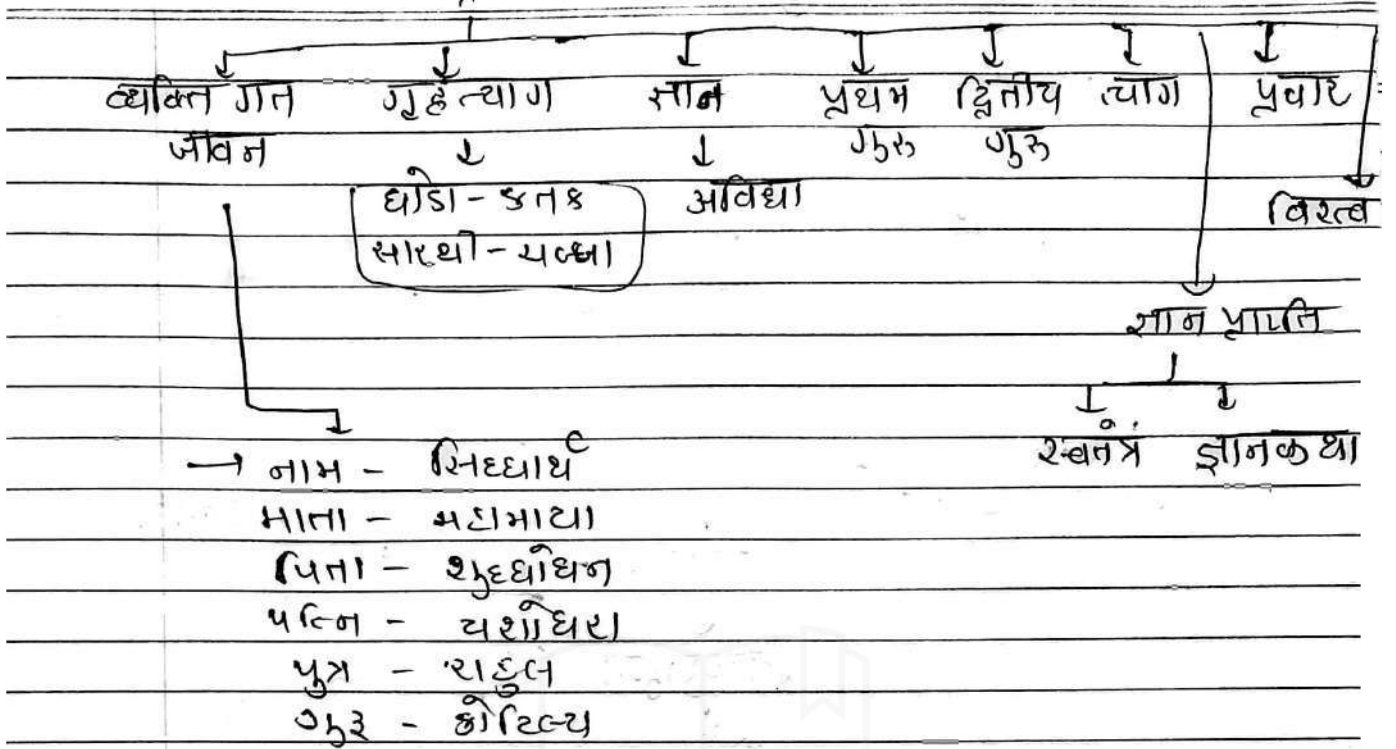
ईमानदारी

श्वाजदेली

सत्य-

निरिच्यतां

બૌદ્ધ ધર્મ

વ્યક્તિ ગત જીવન (૨૪ વર્ષ)

→ પાલન પામેળ
(માતાના મૃત્યુ બાદ - (માસી) પ્રભપતિ ગૌતમી)

જન્મ - 563 B.C.

મૃત્યુ - 486 B.C.

→ ૨૫ વર્ષ નો ઉંમર માં ગૃહત્યાગ

મહાભિનિષ્વૃત્તિ કહેવાય છે.

ગૃહત્યાગ (ચાર દશ્ય મેયા)

1) વૃદ્ધ વ્યક્તિ

2) વીમાર //

3) મૃત //

4) સન્યાસી

જ્ઞાન

↓

1) દુઃખ છે

2) દુઃખો કા સમુદાય

3) દુઃખ સં મુક્તિ મીના

4) દુઃખ નિરોધ

પ્રતિપ્રવા ગામિની

નિર્માણ

↓

દોષક નું ઓલવાઈ જવું

↓

ઈચ્છાઓનું અંત → પ્રજીત્વ → સમુદાય

પ્રમાણ

↓

જન્મ - ડાથી

દારથી નીકળ્યા = દાસ

ધુવા વ્યવસ્થા = સાંઠ

૨૧ વર્ષ માં જટાર નીકળતી વખતે

ઉશ્વેસા (ઉદ્ધામ)

દેવજ્વર ✗
પુનર્જન્મ ✓

↓

અભાઈ કભામ → પ્રથમ ગુરુ

નો ધર્મ

કપિલ

(સાશ્વત્ત્વ દર્શન) - સાશ્વત્ત્વ → સાશ્વત્ત્વ દર્શન પ્રકૃતિ ને

↓ મહત્ત્વ

માને છે.

→ દેવજ્વર ને જ્ઞાતનો નિર્માણ કરવાવાળો નહિ માનતા હતા.

→ દેવજ્વર ની સત્તા પર વિશ્વાસ નહિ કરતો.

દ્વિતીય ગુરુ

રુદ્રકરામ પુત્ર

→ યોગદર્શન

ચિંતન

૪ તપસ્યા

↓

જેવું કહેલા માં તપસ્યા ૩ બ્રાહ્મણ સાથે

↓

(પુત્રાન્ત્ર)
નામ
સ્મૃતતા

૧) કૌડિય

૨) ભદ્રિક

૩) કલ્પ

૪) અશ્વથામ

૫) મહાનામ

↓

બાર મહાવીર ની → દ્વાદશ નારાજ થઈ ગયા.

૩૬ વર્ષ ની વયમાં જીમ તપસ્થા બોધગયા મા ફરી.

નદી = નિરંજના

લુહ = પીપલ

ભગવાન બોધ ને જ્ઞાન મળ્યું

↓
બોધ પુરિષા

નિરત્વ

શિત્લ

↓ ↓ ↓
સંઘ લુહ્ય ધર્મ.

બોધ (પ્રકાશ)

શાક્યમુનિ

તથાગતિ

ઉપદેશ

↓
ધર્મ ચક્ર - પરિવર્તન

↓
સંઘ

↓
દો શુદ્ધ

↓
તપસ્ય

↓
કામિક

પ્રાચીન ભારત માં

શક → પદ્મવ - કુષાડા

યસ વંશ

↓
મિનાન્ડર

પુસ્તક - મિલિન્દ પદ્ધતિ

↑
મહાવાની

બૌદ્ધ ભિક્ષુ નાગરસેન સે મિનાન્ડર ની ચર્ચા

એરી પોચન સી

વ્યાપાર સર્થવ્યવસ્થા

યુનાન ની ચર્ચા વ્યાપાર

સિંદ્ધ ક્ષેત્ર ને ચર્ચનામા કહેવાય છે.

→ મિનાન્ડર ના સિક્કામાં ધર્મચક્ર ~~સે~~ પૂજારના સિક્કા ચલાવતો.

→ હિન્દ યુનાની યુક્લિડીયન વંશ

↓
પરિક્રમ પંચજન ના ક્ષેત્રમાં

↑
શાસક → એટીવાલકિસ

↓ રાષ્ટ્રકુટ

કૃતિયોડીસે સે ભારત માં ગુરુડેવજ

અભિલેખ ની સ્થાપના કરી. વિસનગર માં.

Important facts (હિન્દુ યુનાન)

→ સૌપ્રથમ આ સમયમાં સિક્કા પર રામચોના ચિત્ર અંકિત કરાવેલા હતા.

→ સૌપ્રથમ સોનાના સિક્કા ચલાવવામાં આવ્યા.

→ યુનાની એ જ ભારતમાં ફેબ્લ નામના સિક્કા ચલાવ્યા હતા.

- કલા માટે ગાંધાર શૈલી ની શરૂઆત થઈ.
- યુનાની ઝી માંથી ૪ ભારતને કોલેક્ટર નું ગાન પ્રાપ્ત થયું હતું.
- યુનાની ઝી ઈ ભારત ને હેલેનસ્ટીક કલા નું ગાન આપ્યું.

ગાંધાર શૈલી

↳ (યુનાન અને ભારતની શૈલી મિશ્ર છે.)

શક વંશ

- શક ને સીધીયન પડા કહેવાતું હતું. આની મુળ આધાર ચિનના હિંમ સાથે મેડાયેલી હતી.

- ઈજન ને તેના શાસનને શક કહેવાય છે. પાંચ શાસનના હતા. ૧) અશ્વધાનીસ્તાન ૩) મથુરા ૫) ઉજ્જૈન ૨) તક્ષશીલા ૪) મદરાષ્ટ્ર

ઉજ્જૈન ના શાસન

આપ છે. તેને મહા હમ્પ ની ઉપાધિ ધારણ કરી હતી.

રાષ્ટ્ર ના શક

સંસ્થાપક ભુમક હતા. આનો પ્રમુખ રામ — હતો.

રાજન ની ઉપાધિ ધારણ કરી હતી. તેના સમયનો પ્રમુખ ગાર મડીયે હતું. તેના સિક્કા નાસિક થી મળે છે. તાંબા અને ચાંદીથી બનેલા હતા.

દામન

દામનની વશિષ્ઠ પુત્ર પુલમાવી ને દરાવ્યા હતા.

નુ પ્રમાણ જુનાગઢના અભિલેખ થી મળે છે. આ અભિલેખ (સંસ્કૃત ભાષામાં) પદ્મો અભિલેખ છે.

(50 A.D.) લિપી - બ્રાહ્મી

આ એકમાત્ર અભિલેખ છે. જેમાં ચંદ્રગુપ્ત અને અશોકે ના એક સાથે નામ મળે છે.

આ અભિલેખમાં સુદર્શન તજાવની ફરોથી રચના કરવાની વાત કરી હતી સુવિશાલ દ્વારા.

અંતિમ શાસક

રુદ્રસિંહ તૃતીય હતો. જેમ ગુપ્તવંશ નો શાસક ચંદ્રગુપ્તો પરાજય કર્યો હતો. અને તેણે વિક્રમાદિત્ય ની ઉપાધી ધારણ કરી.

58 AD વિક્રમાદિત્ય વાત કરી હતી.

પદ્મવ

1) પદ્મવ દેરાની હતો.

→ એની ભારતમાં સંસ્થાપક મિપ્ટ્રેક્સ પ્રથમ હતો.

પ્રથમ શાસક ગૌડકનિજ હતો. → ગદેલદાર તકતેલદિ અભિલેખ મળે છે.

→ આરસના સિકકા પર ગૌડકનિજ ને વિજયપતિ ને કહેવામાં આવે છે.

કુષાણ વંશ

- કુષાણ ને ચીન ના પશ્ચિમ ક્ષેત્રમાં રહેવાવાળા "યુચિ" નામના ભત્રિયા હતા.
- આ વંશનો એક રાખા હુઇશાંગ તેને (કુશાણ) કહે છે.
 ઇરાન → બેક્ટ્રિયા
 અફઘાન → ના ક્ષેત્ર પર જમાવડો કર્યો.
- કુજુલ કંડકિસેસ કાબુલ અને ગાદાર પર વિજય મેળવોને પાંચોવાર ભારતમાં (નાંજાના) સિક્કા ચલાવવામાં આવ્યા હતા.
- પ્રથમ વખત બે આકૃતિ ૬ દ્વીભાષી હોય છે.
- દ્વીભાષી સિક્કા કુજુલ કંડકિસેસ ના સમયમાં ચલાવવામાં આવ્યા હતા.
- આની ઉપાધી મહારાજા વૈર્મા વિમ કંડકિસેસ

વિમ કંડકિસેસ

- આનો શાસક → પંથળ તથા તક્ષશિલાના ક્ષેત્રમાં હતું. તેણે તાંજાના સિક્કા સર્વાધિક ચલાવ્યા હતા. અને સોણના દિનાર નામના સિક્કા નુ પાંચોવાર ચલકા માં મુક્યા હતા.
- આ અંતિમ શાસક હતો તેણે હુભાષી સિક્કા ચલાવ્યા હતા. આ પાંચી શાસક હતો તેણે સિક્કા પર સૈનુ નામ શબ્દો હતું. સિક્કા પર જપર.
- આના સિક્કા પર શિવ ભક્ત નો ઉત્સાહ મળે છે.

નદી ત્રિશુલ

ત્રિશુલ દ્વારા શિવ નું ચિત્ર મળે છે.